

U dva dana premijer Republike Hrvatske **ZORAN MILANOVIĆ** je posjetio područja opština Livno, Tomislavgrad, Prozor/Rama, Kupres, Bugojno, Gornji Vakuf/Uskoplje i Kakanj; njegova posjeta našoj državi nema veze sa popisom stanovništva, ali ima sa problemima i skrbništvom nad Hrvatima u Bosni i Hercegovini, što je, kako je rekao, njegova i ustavna i moralna obaveza

Piše: **DINO BAJRAMOVIĆ**

Foto: **MARIO ILIČIĆ**

Ni Stjepan Mesić, ni Josip Manolić, potom ni Franjo Gregurić, Hrvoje Šarinić, Nikica Valentić, Zlatko Mateša, Ivica Račan, Ivo Sanader i Jadranka Kosor, dakle svi hrvatski premijeri od prvih demokratskih izbora do onih posljednjih, koji su održani u decembru 2011., nisu posjetili Livno, Tomislavgrad, do 1991. Duvno, i Ramu. Bio je predsjednik Republike Hrvatske **Franjo Tuđman** 1993. u Tomislavgradu, ali predsjednik Vlade nije ni tada, a ni do 4. oktobra ove godine. Tog dana je aktuelni hrvatski premijer **Zoran Milanović** u Livnu započeo svoju

HRVATSKI PREMIJER NA TEMELJIMA BOSANSKE DRŽAVNOSTI

U VRTU SAMOSTANA

Premijer Republike Hrvatske u društvu gvardijana Franjevačkog samostana u Kraljevoj Sutjesci fra Zorana Jakovića (desno) i njegovog zamjenika fra Željka Brkića (lijevo)

dvodnevnu posjetu Bosni i Hercegovini. U dva dana, 4. i 5. oktobra, koliko je boravio u našoj državi, Zoran Milanović je posjetio područja opština Livno, Tomislavgrad, Prozor/Rama, Kupres, Bugojno, Gornji

Vakuf/Uskoplje i Kakanj. Što se potonje opštine tiče, njegova destinacija bila je Kraljeva Sutjeska, gdje je pristigla i reporterska ekipa *Slobodne Bosne*. Vidjeli smo u startu jedan autobus i pedesetak

turista iz Požege, koji su obilazili Franjevački samostan Sv. Ivana Krstitelja. Naivno smo mislili da će kasnije dočekati svog premijera, ali njima je valjda interesantniji bio *Brkin dućan* i pogled ka rječici Trstionici, iznad koje je jedan od njih zapjevao stih iz pjesma *Miroslava Škore*, “*Šumi, šumi javore...*”, a onda i ulazak u prevozno sredstvo i odlazak ko zna gdje.

OSOBNJA PREMIJEROVA ŽELJA

Kad smo ih ispratili, popeli smo se do Franjevačkog samostana i dok smo čekali Zorana Milanovića, kratko smo razgovarali sa zamjenikom gvardijana Franjevačkog samostana u Kraljevoj Sutjesci, fra Željkom Brkićem: “Odmah mogu reći da premijer Hrvatske u posjetu našem samostanu dolazi na svoju osobnu želju. Dakle, tražio je da posjeti Franjevački samostan i usput, ako to vremenske prilike budu dozvoljavale, kraljevski grad Bobovac. Kako smo doznali iz njegovog ureda, premijer je jako upoznat sa poviješću Kraljeve Sutjeske i Bobovca. Drugi razlog zbog kojeg će danas posjetiti naš samostan je taj što je Vlada Republike Hrvatske do sada potpomagala neke naše projekte, pa ćemo pokušati dogovoriti i neku daljnju suradnju.” Ipak, delegacija Hrvatske nije posjetila Bobovac. Ne zbog vremenskih (ne)prilika, već zbog *cajtnota*.

Iz Gornjeg Vakufa je, na temelje naše države i državnosti, hrvatski premijer stigao u 14.15 sati. Tek što je izašao iz džipa i pokušavao obući svoj teget sako, Zoran Milanović se pozdravio sa domaćinima, gvardijanom Franjevačkog samostana fra **Zoranom Jakovićem**, njegovim zamjenikom fra Željkom Brkićem, fra **Bernardinom Matićem**, najstarijim fratrom u Franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj... Jedan od fratara, zbog gužve nismo uspjeli vidjeti koji, kazao mu je: “Ako ne padnu zvona s tornja znači da niste veliki grešnici.” Premijer se nasmijao i potom okrenuo prema svojoj savjetnici **Zinki Bardić** i glasnogovornici Vlade Hrvatske **Ivani Grljak**, rekavši im: “Dakle, vi ste prošle **Kakanj, dobro je.**” Potom je ušao u crkvu i čuo od fratara samo djelić onoga o čemu smo mi još davno pisali i nadugo i naširoko. Onda je obišao knjižnicu, a potom ušao u blagovaonicu Samostana, gdje je razgovarao sa onima koji su ga i dočekali u Kraljevoj Sutjesci. A tamo ▶▶

Zoran Milanović je u posjetu Franjevačkom samostanu Sv. Ivana Krstitelja u Kraljevoj Sutjesci došao na svoju osobnu želju

ZORAN MILANOVIĆ, PREMIJER REPUBLIKE HRVATSKE EKSKLUZIVNO ZA "SB"

Pored drugih, velikih problema koje ima, problem BiH je i to što je u ovom trenutku potpuno izvan radara europske politike

OTVORENO O, SKORO, SVEMU
Hrvatski premijer u razgovoru sa našim urednikom

Premijer Republike Hrvatske Zoran Milanović se u Kraljevoj Sutjesci zadržao dva sata. Od toga je nekoliko minuta izdvojio za ekskluzivnu izjavu *Slobodnoj Bosni*, potom još tri na zajedničku izjavu okupljenim novinarima i još pet minuta u crkvi Franjevačkog samostana po samom dolasku, gdje su ga fratri upoznali sa povijesnim činjenicama. Ostatok, odnosno vrijeme između, proveo je u knjižnici i blagovaonici Samostana. Zahvaljujući Zinki Bardić i Ivani Grljak, direktno iz blagovaonice pridružio se u hodniku reporterskoj ekipi našeg magazina.

■ **Je li sada, na ovoj pristojnoj nadmorskoj visini...**

Da, na čet'risto metara...

■ **... i na čistom zraku, vrijeme za ocjenu Vaše treće posjete našoj državi, ili ćete to uraditi po povratku u Zagreb?**

Lijepo je bilo, nemam što

drugo za reći. Žao mi je što nismo obišli i Bobovac, ali, na žalost, zaista nemamo vremena.

■ **Šta je to najznačajnije što ste tokom ova dva dana, na sedam lokacija, ili u sedam općina u Bosni i Hercegovini, čuli, vidjeli, sa vašim domaćinima dogovorili, inicirali, nastavili...?**

Iskreno, ništa revolucionarno. Obišao sam nekoliko sredina u kojima većinom žive Hrvati. Zapravo, u Bugojnu i u Gornjem Vakufu žive većinom Bošnjaci, ali ima i dosta Hrvata. Razgovarali smo o njihovim problemima, školama, bolnicama, domovima zdravlja...

■ **Koji su to najveći problemi sa kojima se suočavaju Hrvati u ovim sredinama?**

Pa, evo, ovi o kojima pričam. Ali, najveći problem sa kojim se suočavaju svi ljudi u Bosni i Hercegovini je to što

nema posla. A onda nema zarade, nema sigurnosti, perspektive. Rat je davno završio i nadam se da je sve manje prisutan u glavama ljudi u vašoj državi.

■ **Može li BiH uskoro započeti pregovore o članstvu u Evropskoj uniji?**

Ponovit ću ono što sam rekao jučer: osobno ću se zalagati da Bosna i Hercegovina što prije započne pregovore o članstvu u Evropskoj uniji! Smatram da je to najbolji način da BiH prevlada ono kroz što je prošla i čega će se teško otarasiti ako se ne okrene nečem potpuno novom. A to je Europska unija, to su novi standardi. Ne znam koliko ja tu mogu promijeniti stvari, jer otpori su u Europi dosta jaki, i ne kažem da ti pregovori mogu trajati kratko. Ne mogu. Ali, nema smisla da ih Bosna i Hercegovina ne počne! Nažalost, u ovom trenutku sam jedan od rijetkih koji tako razmišljaju. Odnosno, jedan od rijetkih koji uopće o

tome razmišljaju. Pored drugih, velikih problema koje ima, problem BiH je i to što je u ovom trenutku potpuno izvan radara europske politike.

■ **Kakav je vaš odnos sa hrvatskim rukovodstvom u našoj državi?**

Ja ne znam što je rukovodstvo Hrvata u BiH...

■ **Naprimjer, kakav je vaš odnos sa HDZ-om BiH?**

Mislim... Ah, aktivan, partnerski. Mi ovdje ne dolazimo po glasove, po političku podršku u Hrvatskoj, jer mi ovdje nemamo birača. Prema tome, dolazimo iz želje da pomognemo, da budemo od koristi.

■ **Pročitao sam prethodnih dana da Vaš dolazak u BiH ima veze sa aktuelnim popisom stanovništva u našoj zemlji. Ipak, ne znam zašto bi to baš imalo ikakve veze.**

Ustvari, i nema neke veze. Svjestan sam da se održava popis stanovništva. I Hrvati i Bošnjaci i Srbi svjesni su da se održava popis stanovništva, pa će se popisati. Dakle, neću ih ja na to dodatno motivirati.

■ **Neko, poluironično, polucinično, a s obzirom da razgovaramo u Bosni i Hercegovini to i jeste nekakav red, reče da Vam je ova dvodnevna posjeta dobrodošla kako bi ste se odmorili od problema u Hrvatskoj, recimo od "Lex Perkovića" i afere oko "Mola"...**

A, ne... Prvo, dok radite ovaj posao nikad se od ničega ne možete odmaknuti, odmoriti, to je nemoguće. Drugo, danas je subota. Formalno, nije radni dan, ali mi radimo. Živjeli! ■

NA POČETKU OBILASKA
Fratri su uglednog gosta upoznali sa poviješću Kraljeve Sutjeske

RAD I PRIJATELJSTVO

Zoran Milanović,
Daria Krstičević i
Ante Kotromanović

▶ novinarima nije bio dopušten ulaz. U hrvatskoj delegaciji su, pored premijera, bili i ministar obrane **Ante Kotromanović**, te predstojnica Državnog ureda za Hrvate izvan Hrvatske **Daria Krstičević**.

LIJEP DOČEK I OVACIJE

I dok je premijer ugodno ćaskao a, kako smo čuli, povremeno se i suprotstavljao svojim sagovornicima, mi smo u vrtu Samostana pričali sa reporterom zagrebačke Nove TV **Andrijom Jarkom**, bez kojeg ova posjeta naprosto nije mogla proći. On je sa svojim kolegom-kamermanom bio na svih sedam lokacija koje je i posjetio Zoran Milanović tokom svoje dvodnevne posjete Bosni i Hercegovini. "Premijera su svugdje lijepo dočekali, dobio je ovacije. Njegova posjeta je ljudima puno značila. Oni kažu da im je to podrška tokom popisa stanovništva. Svi su kukali kako Hrvati teško žive, kako se raseljavaju, a njemu je ovo, zbog aktualnih problema koje ima u Hrvatskoj, došlo kao relaksacija. Ovo je treći posjet Bosni i Hercegovini u njegovom premijerskom mandatu. Rekao je da je njegova ustavna obaveza skrbiti o Hrvatima u BiH, ali i moralna obaveza, i da on naprosto mora obići te ljude. I ovaj put je namjerno izabrao tu rutu. Obišao je, između ostalog, zgradu u Kandiji, povratničkom naselju u općini Bugojno, čiju je izgradnju financirala Vlada Hrvatske. Obećao je i da će se založiti za izgradnju škole u Bugojnu u kojoj će se nastava odvijati isključivo na hrvatskom jeziku", veli Jarak.

I bi premijer. U Kraljevoj Sutjesci negdje do petnaest minuta poslije šesnaest sati. Sjeo je u crni džip i oputovao ka *Sarajevskom aerodromu*. S tim da nije sletio u Zagreb, nego na Krk. Kažu, u privatnu posjetu. ■

USPJEŠNA POSJETA
Predsjednik Vlade Hrvatske na odlasku iz Bosne i Hercegovine